

تحلیل اقتصادی خطوط اتوبوسرانی - مطالعه موردی خط 4 - 30

(شهید فتحی - پایانه فیاض بخش) شهر تهران

یاسر تقی زاده، کارشناس ارشد مهندسی برنامه ریزی حمل و نقل، شرکت مهندسی راهبرد تردد فردا¹
سید محمد مهدی امیری پور، کارشناس ارشد مهندسی برنامه ریزی حمل و نقل، شرکت مهندسی راهبرد تردد فردا²

علی حسن کاظمی، کارشناس ارشد مهندسی برنامه ریزی حمل و نقل، شرکت مهندسی راهبرد تردد فردا³
بهروز نوروزی، کارشناس معاونت بهره‌برداری شرکت واحد اتوبوسرانی تهران⁴
^{2,3,1}{taghizadeh, amiripour, kazemi}@rtfi@021-77131378
⁴noroozi-b@tehran.ir 021-77894694

چکیده

سیستم اتوبوسرانی شهری به عنوان یک طریقه حمل و نقل عمومی مهم در شهرهای بزرگ مورد توجه پژوهشگران قرار دارد. مطالعات مختلفی بر روی جنبه های مختلف عملکردی این طریقه حمل و نقلی اعم از طراحی شبکه، زمانبندی و سایر موارد انجام می گیرد. با نگاهی به مطالعات انجام شده در ایران می توان دریافت که اکثر این مطالعات در سطح برنامه ریزی هستند. مطالعاتی نظیر طراحی خطوط و انتخاب طریقه حمل و نقل عمومی در اکثر شهرهای بزرگ کشور انجام گرفته اند که اکثراً به دلیل در نظر گرفتن ملاحظات اجرایی قابلیت اجرا را نداشته اند. یکی از موارد اجرایی مهم که پس از ابلاغ سیاستهای اصل 44 قانون اساسی در راستای واگذاری ارائه خدمات به بخش خصوصی مورد توجه قرار گرفت، تحلیل اقتصادی در سیستم اتوبوسرانی شهری است. این مطالعه مهم، زمینه ساز واگذاری ارائه خدمات اتوبوسرانی شهری به بخش خصوصی است که طی آن می توان نرخ کرایه را نیز محاسبه نمود. در این مطالعه تمامی پارامترهای موثر در هزینه و درآمد یک خط اتوبوس استخراج شده و نحوه محاسبه آنها نیز بیان گردیده است. به منظور سهولت در برآورد هزینه ها و درآمدها برای کاربرد ساده تر لایه اجرایی، نرم افزاری تهیه شده که در آن امکان تغییر تمامی پارامترها و انتخاب روشهای مختلف محاسبه هزینه ها و درآمدها وجود دارد. روند تحلیل اقتصادی و خروجی نرم افزار ارائه شده، برای خط 4-30 در شهر تهران به صورت نمونه انجام شده و سناریوهای مختلف تحلیل اقتصادی این خط مورد تحلیل و بررسی قرار گرفته است.

واژه های کلیدی: تحلیل اقتصادی، هزینه عملکرد، درآمد، خصوصی سازی